

Sygn. akt III Cz 190/16

POSTANOWIENIE

Dnia 8 marca 2016 r.

Sąd Okręgowy w Gliwicach III Wydział Cywilny Odwoławczy w następującym składzie:

Przewodniczący – Sędzia SO Magdalena Hupa-Dębska

Sędziowie SO Gabriela Sobczyk

SR (del.) Roman Troll (spr.)

po rozpoznaniu w dniu 8 marca 2016 r. w Gliwicach na posiedzeniu niejawnym

sprawy z wniosku A. K. (K.)

z udziałem M. K. (K.)

o stwierdzenie zasiedzenia

na skutek zażalenia uczestnika postępowania

na postanowienie Sądu Rejonowego w W.

z dnia 27 listopada 2015 r., sygn. akt I Ns 893/15

postanawia:

uchylić zaskarżone postanowienie i sprawę przekazać do ponownego rozpoznania Sądowi Rejonowemu w W., pozostawiając temu Sądowi rozstrzygnięcie o kosztach postępowania zażaleniowego.

SSR (del.) Roman Troll SSO Magdalena Hupa-Dębska SSO Gabriela Sobczyk

Sygn. akt III Cz 190/16

UZASADNIENIE

Postanowieniem z 27 listopada 2015 roku Sąd Rejonowy w W. udzielił zabezpieczenia poprzez nakazanie wpisania w księdze wieczystej prowadzonej przez ten Sąd o numerze (...) ostrzeżenia o toczącym się postępowaniu o stwierdzenie nabycia własności tej nieruchomości przez zasiedzenie co do działek położonych w R. o numerach ewidencyjnych (...), o łącznej powierzchni 0,0808 ha. W uzasadnieniu wskazał, że wnioskodawczyni uprawdopodobniła istnienie roszczenia oraz wykazała interes prawny w zabezpieczeniu, albowiem na skutek ustnej umowy darowizny od listopada 1963 roku jest w samoistnym posiadaniu tej nieruchomości, a konieczność udzielenia zabezpieczenia wynika z tego, że osoba, która ewentualnie nabędzie nieruchomość w drodze zasiedzenia, a nie ujawni swoich praw w księdze wieczystej, musi się liczyć z sytuacjami, w których kolejni nabywcy nieruchomości będą bronić się w postępowaniu o ustalenie treści księgi wieczystej z rzeczywistym stanem prawnym zarzutem rękojmi wiary publicznej ksiąg wieczystych. Orzeczenie to zapadło na podstawie art. 730¹ k.p.c. w związku z art. 755 § 1 pkt 5 k.p.c.

Zażalenie na to postanowienie złożył uczestnik postępowania zarzucając naruszenie przepisów postępowania, a to: art. 736 k.p.c. poprzez jego niezastosowanie i rozpoznanie wniosku o zabezpieczenie, pomimo że nie został złożony w przepisanej prawem formie; art. 130² § 1 k.p.c. poprzez rozpoznanie wniosku o zabezpieczenie, pomimo tego, że wniosek ten dotknięty był brakami fiskalnymi, które nie zostały usunięte; art. 233 § 1 k.p.c. poprzez dowolną

ocenę dowodów i przyjęcie, że wnioskodawczyni uprawdopodobniła roszczenie oraz interes prawny w udzieleniu zabezpieczenia, podczas gdy zgromadzony w sprawie materiał dowodowy do takich twierdzeń nie uprawnia. Przy tak podniesionych zarzutach wniósł o uchylenie zaskarżonego postanowienia i zwrot wniosku o zabezpieczenie, ewentualnie o jego odrzucenie; bądź o uchylenie zaskarżonego postanowienia i oddalenie wniosku oraz zasądzenie od wnioskodawczyni na rzecz uczestnika postępowania kosztów postępowania zażaleniowego.

W odpowiedzi na zażalenie wnioskodawczyni wniosła o jego oddalenie podnosząc, że wniosek spełniał wszystkie wymogi formalne, bo może być zgłoszony także poza posiedzeniem sądowym w formie pisma, a ten zgłoszony ustnie do protokołu spełniał wszystkie wskazane warunki formalne, a także został opłacony - gdyż wnioskodawczyni uiściła od niego opłatę w wysokości 100 zł. Wskazała także, że uprawdopodobniła istnienia roszczenia oraz wykazała interes prawny w udzieleniu zabezpieczenia.

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

Wniosek o udzielenie zabezpieczenia może być zgłoszony poza posiedzeniem sądowym w formie pisma procesowego albo ustnie na posiedzeniu jawnym, a także poza posiedzeniem, jeżeli według przepisów Kodeksu postępowania cywilnego dopuszczalne jest wytoczenie powództwa w tej formie, np. art. 466 k.p.c. (por. J. Jagiela: [w:] Kodeks postępowania cywilnego. Komentarz do artykułów 730 -1088. Tom III, pod red. A. Marciniaka i K. Piaseckiego, Wydawnictwo C.H. BECK 2015 r., nb 1 do art. 736; A. Zieliński: [w:] Kodeks postępowania cywilnego. Komentarz, pod red. A. Zielińskiego i K. Flagi-Gieruszyńskiej, Wydawnictwo C.H. BECK 2015 r., teza 1 do art. 736, por. Z. Woźniak: [w:] Kodeks postępowania cywilnego. Postępowanie zabezpieczające i egzekucyjne, pod red. J. Gołaczyńskiego, Warszawa 2012 r., s. 39, por. E. Wengerek: Postępowanie zabezpieczające i egzekucyjne, Warszawa 2009 r., s. 21 – 22, por. M. Uliasz: Komentarz do spraw z zakresu postępowania zabezpieczającego i egzekucyjnego, pod red. J. Ignaczewskiego, Warszawa 2013 r., s. 25).

W sprawie o stwierdzenie zasiedzenia własności nieruchomości wniosek może być złożony tylko w formie pisemnej (por. art. 609 § 1 k.p.c. w związku z art. 506 k.p.c i art. 511 § 1 k.p.c.), a więc sprawa ta nie może być wszczęta na podstawie wniosku złożonego ustnie do protokołu.

Bezsporne w rozpoznawanej sprawie jest, że wniosek o udzielenie zabezpieczenia został złożony na rozprawie 30 października 2015 roku w formie ustnej, a zgodnie z art. 736 § 1 k.p.c. powinien on odpowiadać wymaganiom przepisanych dla pisma procesowego, a co za tym idzie powinien zostać złożony na piśmie. Natomiast okoliczność, że wniosek taki można złożyć także w toku postępowania (art. 730 § 2 k.p.c.) bynajmniej nie oznacza, że może on być złożony ustnie, albowiem art. 736 § 1 k.p.c. wyraźnie wskazuje na konieczną formę pisemną takiego wniosku. Nie został on też złożony w sprawie, której rozpoczęcie umożliwia złożenie ustnego wniosku o stwierdzenie zasiedzenia własności nieruchomości.

W żaden sposób nie zbadano warunków formalnych wniosku o udzielenie zabezpieczenia. Pierwotnie, zarządzeniem z 6 listopada 2015 roku, zwrócono go z uwagi na brak opłaty, a po jej uregulowaniu w terminie 7 dni od daty otrzymania zarządzenia o zwrocie wniosku Sąd Rejonowy rozpoznał merytorycznie ten wniosek.

Ten brak formalny wniosku o udzielenie zabezpieczenia, który w toku postępowania nieprocesowego o stwierdzenie zasiedzenia nieruchomości nie może być złożony ustnie do protokołu, lecz powinien być złożony na piśmie wskazuje, że Sąd Rejonowy w sposób nieprawidłowy doprowadził do jego merytorycznego rozpoznania, albowiem formalnie wniosku tego jeszcze nie złożono. Dlatego też należy uznać, że nie rozpoznano istoty sprawy, a to z tej przyczyny, że wniosek o udzielenie zabezpieczenia nie został złożony w przepisanej formie, a w toku postępowania w żaden sposób nie doprowadzono do sanowania tego braku formalnego.

Ta okoliczność uniemożliwia zbadanie pozostałych zarzutów zażalenia, albowiem wniosek

o udzielenie zabezpieczenia złożony w niewłaściwej formie nie mógł być w żaden sposób merytorycznie rozpoznany. Dopiero złożenie tego wniosku we właściwej formie umożliwi merytoryczną ocenę sposobu jego rozpoznania.

Dlatego też zarzut dotyczący naruszenia art. 736 § 1 k.p.c. jest zasadny.

Nie jest natomiast zasadny zarzut, że wniosek nie został opłacony, albowiem opłata ta została uregulowana 20 listopada 2015 roku /k. 119/.

Mając powyższe na uwadze, niezależnie od dalszych zarzutów zażalenia, na podstawie art. art. 386 § 4 k.p.c. w związku z art. 397 § 1 i 2 k.p.c., art. 108 § 2 k.p.c. i art. 13 § 2 k.p.c., należało uchylić zaskarżone postanowienie i sprawę przekazać do ponownego rozpoznania Sądowi Rejonowemu w W. pozostawiając temu Sądowi rozstrzygnięcie o kosztach postępowania zażaleniowego.

Ponownie rozpoznając sprawę w zakresie złożonego wniosku o udzielenie zabezpieczenia wpierw przewodniczący przeprowadzi badanie jego warunków formalnych w trybie art. 130

§ 1 k.p.c. w związku z art. 13 § 2 k.p.c. i wezwie wnioskodawczynię do ich usunięcia poprzez złożenie go na piśmie zakreślając w tym celu prawidłowy termin i rygor oraz podejmie odpowiednie decyzje w toku postępowania w tym zakresie (art. 130 § 2 k.p.c. w związku z art. 13 § 2 k.p.c.). Dopiero w sytuacji, gdy wniosek o udzielenie zabezpieczenia nie będzie obarczony brakami formalnymi Sąd Rejonowy przystąpi do jego merytorycznego rozpoznania.

SSR (del.) Roman Troll SSO Magdalena Hupa-Dębska SSO Gabriela Sobczyk